

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

THE IMPLEMENTATION OF AID ADMINISTRATION SYSTEM UNDER THE PATHUMTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

สายฝน สุขจิต

โรงเรียนวัดอภัยการาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ครูและผู้บริหาร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova)

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการส่งต่อนักเรียน และต่ำสุดคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และ ต่ำสุดคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และ ต่ำสุดคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การเปรียบเทียบความแตกต่าง ทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระบบการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน คำสำคัญ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ABSTRACT

The research was to study and compare the implement of aid administration system in schools under the Pathumthani Primary Education Service Area 2. The sample used to study were teacher and director of 118 in academic year 2018. The implementation in collecting the data with 5 level rating scale questionnaires. The statistics utilized in analyzing the data were

percentage, mean and standard deviation and One Way Anova and Scheffe' post hoc comparison

The research found that: 1) All of aspects Split by school size. small school have The level was moderate, middle school have The level was moderate and large school have The level was high level 2) Comparison between school size. Small school, Medium school and large schools There was not significant difference level in the operation of the school administration system under the Office of Patumthani Primary Education Area 2 in all 5 aspects are 1) recognizing students as individual 2) students screening 3) supporting and developing students 4) protecting and helping for students and 5) students forwarding and another.

Keyword the Implementation of Aid Administration System

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ปัญหาและการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยมีผลกระทบต่อกลุ่มเด็กและเยาวชนอย่างปฏิเสธไม่ได้ และมีที่กันว่า สถานการณ์ต่าง ๆ มีแนวโน้มที่ปัญหาจะเพิ่มความรุนแรง และ ซับซ้อนมากขึ้น (จิราภรณ์ แผลงประพันธ์, 2555) สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กและเยาวชนเผชิญใน ปัจจุบันทั้งปัจจัยจากครอบครัว ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ค่าครองชีพ และช่องว่างทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อให้หลายครอบครัวต้องดิ้นรนขวนขวายทำงาน พ่อแม่ต้องทำงานเพื่อส่งลูกเรียนหนังสือ และเลี้ยงดูครอบครัว บางครอบครัวไม่มีเวลาให้ลูก จึงฝากลูกอยู่กับผู้สูงอายุ หรือฝากคนอื่นดูแลแทน จึงทำให้เกิดปัญหาขาดความอบอุ่นในครอบครัวและเกิดช่องว่างในการสื่อสารตามมา (สถาบันวิจัยเพื่อ การพัฒนาประเทศไทย, 2555) ในบางครอบครัวเด็กต้องประสบปัญหาความยากจน เด็กขาดโอกาสทางการศึกษา พ่อแม่ไม่มีรายได้พอที่จะส่งลูกเรียน

หนังสือ ต้องออกจากระบบการศึกษากลางคัน เป็นต้น อีกปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเด็กคือ ความเครียดของทั้งพ่อและแม่ ความเครียดต่าง ๆ เป็นผลให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวได้อีกด้วย ปัจจัยต่อมาจากสังคมและสภาพแวดล้อม เช่น ปัญหายาเสพติด หากเด็กไม่มีภูมิคุ้มกัน ที่แข็งแรงขาดการดูแลอย่างใกล้ชิด และขาดทักษะการปฏิเสธ ยิ่งส่งผลให้เด็กเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้โดยง่าย และยาเสพติดนี้เองนำมาสู่ปัญหาอาชญากรรมในสังคม ที่น่าสนใจ คือ ความก้าวล้ำของเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต ปัจจุบันเด็กส่วนใหญ่ มีโทรศัพท์มือถือที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต ทำให้เข้าถึงสื่อต่าง ๆ ได้โดยง่าย การเลือกใช้สื่อก็ขึ้นอยู่กับวิจารณญาณที่เด็กควรได้รับคำแนะนำจากผู้ใหญ่ โปรแกรมแชทต่าง ๆ เช่น เฟสบุ๊ก (Facebook) ไลน์ (Line) เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เด็กถูกล่อลวงไปละเมิดทางเพศได้ (อันธิกา บุญชู, 2556) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือโดยการ

ใช้กลยุทธ์การศึกษาเอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศเป็นการสร้างความมั่นใจในการจัดกิจกรรมพัฒนาส่งเสริม ทำเนียบการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ประสบผลสำเร็จ (บุญประสพ กุลศรี, 2550) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามขั้นตอน และวิธีการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเริ่มจากการพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนภายใต้ กลยุทธ์การนิเทศภายใน การนิเทศภายในจึงเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญ ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น (อานนท์ นนทวัน, 2551)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการ และเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอกรวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจากโรงเรียน การดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การส่งเสริม การป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนา นักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา โดยมีองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการดำเนินงานของระบบ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ 5 ประการ ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาและการส่งต่อ (กรมสุขภาพจิต, 2551) ด้วยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในเขตพื้นที่ปริมณฑล ซึ่งมีจำนวนประชากรค่อนข้างสูง ความเป็นอยู่ของประชากรในพื้นที่ที่แตกต่างกันประกอบกับสถานะด้านเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางถึงยากจนทำให้นักเรียนได้รับผลกระทบจากปัจจัยหลายด้านที่อาจลดทอนภูมิคุ้มกันในตัวเอง จนอาจทำให้ง่ายต่อการประสบปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จึงกำหนดนโยบายด้านการบริหารจัดการที่หลากหลายเพื่อให้ครอบคลุมกับทุกปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนให้เหมาะสม ทั้งนี้ด้านการจัดการเรียนการสอนยังคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการบูรณาการให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผลและมีความสุข ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุน จากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง วัด ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การบริหาร

จัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปด้วยความถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้ดำเนินการเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกัน แก้ไข และพัฒนาผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว และด้านยาเสพติด โดยเฉพาะในกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีความเสี่ยงสูงจากเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยแยกตามขนาดของโรงเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างขนาดของโรงเรียนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของเนื้อหา มุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ

โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งเนื้อหาในการศึกษา ผู้ศึกษามุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามกรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริม 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน

ขอบเขตของกลุ่มศึกษา ได้แก่ ครู และผู้บริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 118 คน

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา จากประชากรครู และผู้บริหารของโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 67 โรงเรียน 118 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ F-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนใน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก
โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่
อยู่ในระดับมากและการดำเนินงานไม่
ต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 สรุปได้ ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต
2 ในภาพรวมทุกด้าน แยกตามขนาดของ
โรงเรียน ดังนี้

1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวม
ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการคัดกรอง
นักเรียน รองลงมาคือ ด้านการส่งต่อนักเรียน
และต่ำสุดคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

1.2 โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวม
ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการส่งเสริม
นักเรียน รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น
รายบุคคล และต่ำสุดคือ ด้านการป้องกันและ
แก้ไขปัญหา

1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวม
ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการส่งเสริม
นักเรียน รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไข

ปัญหา และต่ำสุดคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น
รายบุคคล

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างการ
ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 การดำเนินงาน
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก
กลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระบบการ
ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน
ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถ
อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
เขต 2 ทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง
และโรงเรียนขนาดใหญ่ ในภาพรวมทุกด้านอยู่
ในระดับมาก และสอดคล้องกับสมมุติฐานการ
วิจัยที่ตั้งไว้ว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มี
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ตามกรอบแนวคิดของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน อยู่
ในระดับมาก เนื่องจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
เป็นกระบวนการที่ใช้วิเคราะห์นักเรียน

เป็นรายบุคคล เพื่อให้ทราบถึงพื้นฐานของนักเรียนสำหรับการช่วยเหลือ แก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับกรณิการ์ นีละนนท์ (2555) ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการคัดกรองนักเรียน สอดคล้องกับ ชูติมา ถาวรแก้ว (2559) ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (ปทุมธานี-สระบุรี) ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการคัดกรองนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งต่อ

2. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระบบการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน เนื่องจากองค์ประกอบและบริบทของโรงเรียนแต่ละขนาด ไม่ว่าจะพื้นฐานของนักเรียน พื้นฐานของครอบครัวนักเรียน บทบาทและการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กรมสุขภาพจิต (2551) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลไว้ว่า ความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกันหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนี้ การรู้ข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษา มีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมป้องกัน และการแก้ไขปัญหา นักเรียนได้อย่างถูกต้องซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่ การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหานักเรียน จะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรมีนโยบายให้ครูที่ปรึกษาจัดทำบันทึกข้อมูลนักเรียนทุกคนลงใน

ระเบียบนสะสม และมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นปัจจุบันอ้างอิงได้

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรมีนโยบายให้นักเรียนได้รับการตรวจสุขภาพจากครูที่ปรึกษาหรือโรงเรียน อีกทั้งยังมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองตามการประเมิน SDQ และประเมินความฉลาดทางอารมณ์ รวมไปถึงการที่ครูที่ปรึกษาแยกกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มมีปัญหาได้ชัดเจนและแก้ไขต่อไป

1.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนควรมีให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้ปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ เช่น ด้านกีฬา ดนตรี เป็นต้น นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้รับความช่วยเหลือด้านการหารายได้ระหว่างเรียนจากโรงเรียน และนักเรียนควรได้รับคำแนะนำด้านการปฏิบัติตนจากครูที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาตนเองต่อไป

1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โรงเรียนควรมีนโยบายให้ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนวได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ปัญหาด้านการเรียนกับนักเรียน อีกทั้งให้คำแนะนำเรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียนและติดต่อกับ

ผู้ปกครองให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียนด้วย

1.5 ด้านการส่งต่อ โรงเรียนควรมีนโยบายให้มีการบันทึกข้อมูลเบื้องต้นในการช่วยเหลือที่ผ่านมาจากครูที่ปรึกษาก่อนการส่งต่อ อีกทั้งยังต้องมีการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่กับครูที่รับช่วยเหลือนักเรียนเพื่อส่งต่อให้เรียบร้อย และครูที่ปรึกษาควรสรุปผลการดำเนินแก้ไขปัญหabeื้องต้นต่อการส่งต่อนักเรียนด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสภาพ และปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลรูปแบบอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต และสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน ผู้บริหาร เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายตามสภาพที่เป็นจริง

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางแก้ไข ปัญหาที่พบจากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2551). **คู่มือครูระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2**(พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรรณิการ์ นีละนนท์. (2555). **การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาชลบุรี เขต 3.**งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชุติมา ถาวรแก้ว. (2559). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 4 (ปทุมธานี-สระบุรี). งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี.

บุญประสพ กุลศรี. (2550). การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองวัวซอ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.

อานนท์ นนทวัน. (2551). การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยม
ภูซังพัฒนวิทย์อำเภอหนองกุงศรีจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.